

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

N:o 31.

Göteborgske

Spionen.

Lördagen, den 5 Augusti, 1769.

En stor Man i vårt Samhälle, som genom dygd, och et lyckeligt snille, fulkomligen gjorde sig wärd sin lycka, och därför efter sin död aldrig nog saknas, har wid ett annan ej mindre stor Mans bortgång sagt:

Det är ändå en tröste-gnist,
At hafwa slike Män at mista,
Som wi ej får igen så brott.

Jag önskar vårt kära Fädernesland den trösten, at under alla tide-hwär, hafwa, at minstone här och där, en stor Man at mista: Själfwa hans hjät äro uppbyggeliga, och wärdet gifwer honom et odödeligt namn, äfwen ibland de wärligaste Medborgare. Redan den 16 Decemb. 1762 miste denna vår ort en Styresman, Generalen, Landshöfdingen, och Öfwer-Commendanten, Riddaren och Commendeuren af Kongl. Sverds-Orden,
H h Hög

Högwälsborne Fri-Herren, Herr Joh. Frid. von Kaulbars, Den Riket med ännu större fog saknar. Han dödde uti en hög och ärofull ålder; men dödde ändå alt för tidigt.

Salomoniske Bröderne, hwilke flera är wöredadt Honom, som Stormåstare; beklaga ständigt sin förlust, och hafwa, genom sin Taleman, redan den 16 Decemb. år 1767 haft den enda öfriga trösten, at få sin sorg tollad. Minnelse-Talet är nu, prydt med en täckwignette, af Stalbergska Trycket utkommet. Jag wil ej namngifwa Herr Författaren: hans wackra arbeten, på detta och andra ställen, hafwa långesedan rögt honom. Jag tror mig, med min wärde Läsares goda minne, få anföra några ställen.

Herr Författaren röger redan i början ämnet til sin upmärksamhet, med dessa ord:

Uppå den ärestod jag i dag wägar upresa, war aldrig nog saknade Stormåstare til ära, är icke min affigt at få noga uptefna den lycka Han gjordt, som icke mer den dygd, hwarmed Han förtjent den samma; icke de ämbeten Han beklädt, men de tjenester Han gjordt Konung och Rike; icke så mycket den ära, man bewisat Honom på jorden, som de stora egenstaper Han fädt af Himmelen; med et ord, de efterdömen i bören följa, och icke de lycksaligheter, Eder årelöfnad bjuder Eder at efterstråfwa.

Herr Generatens Lärospän nämnes således:
 Böjelse

Böjelse til Krigs-handtverket war wår Friherre medfödd; mod och et oförskräkt hjersta woro honom tillfalle igenom arf. Icke mycket mer än 14 år gammal, började Han redan bära wapen. Slagningar och belägringar woro Hans Barndoms-öfningar; Hans första nögen segrar. Sådant anstod och en Hidel Yngling, som gick, at, under en Eugene och en Marlborough, lära Krigs-konsten. Diden wisade, at sådan Lärning war och sådane Läromästare wärdig.

Herr Författaren fölger sin Hjelte genom flera åldrar, och tillika sanningen, då det heter:

Från det fjerde til det nionde året i detta Hundradetal, se wi wår unge Kaulbars afsema det ena tapperhets profwet efter det andra; i wåren af sin ungdom ådaga lade Han wædermålen af Mandomens försigtighet, och i Mandoms-ålderen åfwen så många prof af Ungdomens hurtighet och styrka. Det war Hans höga systemål, at blifwa en nyttig människja hela sin lifstid igenom; och däröfve förlojade Han icke sin första ålder i wæklighet och wållust; på det Hon icke skulle blifwa nödsakad, at tilbringa sin sista i swaghet och orklöshet.

Om mandoms-ålder bör räknas efter wett, insigter och stadga, så hade Kaulbars, med heder, redan lagt en god tid däråf tilbakåf, innan de år, som egenteligen utmärcka samma

afdelning på människlig ålder, hade hunnet
Honom.

Jag går med vilja förbi de hårda lekar
så wäl i Slandern som Tyfkland, uti hwilka
wår General upburet blodiga men hedrande
stridsmärken. Herr Författaren nämner dem
forteligen och beskriwer därpå Herr Gene-
ralens tänkesätt således:

Jag wet ock, at människjo- kärlek och folk-
rätt böra liksom leda Frigen Christna män-
niskjor imellan, at anförare äro Försynens
werktoq, och denna är alltid wis; de äro up-
rätthållare af Konungars wälde, och detta
bör icke wara orättrådigt. Desse anförare
böra hysa et ömt och mänskligt hjerta, åswen
då händerne äro färgade af fiendens blod,
och de böra i sit hjerta tilbedja sin Skapa-
re, åswen då de finna sig i den bedröfwelis-
ga nödwändighet, at til intet göra hans ska-
pada kreatur.

Och sådane, M. B., weten J, woro wår
store Kaulbars tänkesätt. Huru skildrade de
icke hos Honom en stor Själ, och witnade,
at han wäl sökt underkufwa sina fiender, men
icke at förgöra dem; at Han wäl wetat an-
gripa, utan at tillfoga skada; erdfra, men
utan blods utgutelse; förswara sig, utan man-
spillan, och ändteligen, at Han med låmpa
wetat taga sig rätt af dem, som Han af
skyldighet borde förraska och underkufwa.

(Fortsättning härnäst.)

Rycko

Kyrko-tidningar.

I Domkyrko-Församlingen födde 3 Gossar och 1 Flickobarn. Wigde Ejemannen And. Wennerberg och Jungfru Brita Stark. Döde Sniekare-gesellen Johan Klingberg, 33 år: Saltmätaren Christian Anderson, 33 år, af heftig feber: Enkan Christina Swart, 66 år, af wattusot: och 1 barn af okänd barnsjuka.

I Dystra Församlingen döde Wagnmakare Hustrun Hedwig Emeke, 32 år gammal, och 1 barn.

Kundgöresser.

Oft: Indiska Compagniet hafwer igenom Bref från Cape de bonne Esperance, af den 15 sistsedne April, erhållet ytterligare tidning, at Skeppet Nilssens Ständer dagen förut, eller den 14 ejusdem, därifrån lyckeligen affeglat, och des resa fortsatt, utan at någon af Besätningen med döden afsgådt.

På Kongl. Påst:Contoiret finnas ännu Pränumerations-sedlar för 2 Dal. Smit stycket, på Grund:ritningarne öfwer Ståderne i Östergötthland; kunnandes Norrköpings, Linköpings och Ödderköpings Char:tor genast bekommas.

I anseende därtill, at den förra färjan, wid jordfallet som genom entreprenade war förfärdigadt, war af Entreprenuren så illa

och med så stort oförstånd som egennyttia ä
des sida bygd, at alle resande med skäl woro
rädde för öfwerfarten, och således skodde den
vägen, så är nu, genom Magistratens och
Borgerskapetets i Kongels försorg och beko-
nad, en ny Färja upbygd, och i full fart,
hvilken är bygd som en präml af plankor,
knån, och groft timmer, med dubla botnar
inuti, så dräktig, at den kan bära imellan
1 a 200 tunnor sill, och så stor, at den kan
rymma 4 wagnar med hästar förespånde, och
des utom mycket folk, hwilket härigenom, til
Allmänhetens och de resandes kundskap och
beqwämlighet, kundgöres. Kongels den 22
Julii 1769.

Hos Herr Johan Peter Berenberg, bo-
ende hos Herr Johan Hinrich Leidiz, finnes
til köps rätt friska citroner större och mindre, och
ännu söta apelsiner, förtullade bomuls lers-
ter, blå och hwita, fina smärutiga nåsdukar
med mera.

Hos Handelsmannen Herr Lorenz Jensson,
boende på Drottningegatan, finnes ännu nås-
gra Exemplar af åtskilliga för detta och nyligen
från trycket utkomna skrifter: äfwen fås hos
honom, til billigaste pris, flera sorter af Stock-
holms porcellain, målade pappers tapeter och
saffians stin, samt alla slags borstwerck, fot-
salar af tagel, med mera.

Hos Herrar Laur. Brill och Petersen, fin-
nes

nes nyligen inkommen erta god Nyss tals; äfwen och några kistor Dyfkt fensterglas, alt til billigt pris.

Trenne hwalfta Källare under Tull och packhuset, äro nu ledige at uthyras, hwarom widare underrättelse på Tryckeriet ärhålles.

Den som wet sig i en eller annor måtto hafwa någon fordran uti afledne Nådman Erik Kullmans Sterbhus, tåktes sist inom 8 dagar däröfwer til Sterbhuset inlemna Räkning eller förteckning; på det en hvars fordran måtte blifwa riktigt uptagen uti Besuptekningen, hvars slutande häruppå beror.

Russin uti fierdingar och krukor, mandel uti fastager, twål uti kistor, och bomul uti balar, äro nyligen inkomna waror, och såljas mot billiga priser hos Herr Johan Hall och Comp.

Holländskt smör, ost och papper, Åtskilligt Swenskt papper, salt kött i tunnor, Engelska Kalkskin, bästa sort såpa, lin, hampa, stockfisk, Korngryn, samt alla sorter spannemål m. m. finnes til köps, hos Herr Johan Seidenzopff, boende uti Öfwerstkultens Herr Blomsterdahls hus på Walgatan.

Om et eller twänne hushåll åstunda at, til nästa Michaelis willa hyra rum, så finnas sådane på Holländaregatan, nämligen: 2ne rum at gatan med kök, och 2ne in at gården med dito. Närmare underrättelse gifwes på Tryckeriet.

Flera sorter lin, ren hampa, Nyss tals
och

och ost, finnas tillköps i större och mindre partier hos Herr Gust. B. Santeison.

För en månad sedan blef af en dräng lefwererad en Ost-Indisk skrif-låda, brun, laquerad, med årskilliga rum, alle tomta, til en okänd person i en båt, med tillsägelse, at den skulle til Wårsvet, Wiken. Den som denna skrif-låda återskaffar til nämnda ställe, skal få därpå hederlig wedergålnina.

Den i förra Spionen nämnda Cateches, fins ej allenast hos Bokbindaren Ekeröth, utan ock hos de andre Bokbindarne här i Staden; förmodeligen til samma pris.

Den 26 Julii, har en fattig hustru från landet, imellan Carlsports Tull och Masthugstorget, förlorat en liten taskbok med inneliggande 16 Dal. Smt i Banco 1 Franssport-sedlar, för hwilka hon dels för egen och dels för andra fattigas räkning, til liss förnödenhet skolat handla någon spannemål. Den som funnit desse sedlar, behagade af medlidande för den fattiga egaren, sådant uptäcka där detta tryckes.

I morgon hålles sista Bruns-Predikan wid Carls Port.

Til salu utbjudes en rese-wagn i godt stånd, och om priset kan accorderas med Wagtmästaren Dahlgren, utom nye Port.

Andra arket, Andra Delen, af Handlingsgår, uti Utsöknings-Målet, imellan Herr David Johanson och Herr Johan Cahman, är från Statbergiska Boktryckeriet utkommet.